

มาตรการควบคุมของรัฐในการควบคุมการประกอบอาชีพ :
ศึกษากรณีการประกอบอาชีพรถโดยสารสาธารณะผ่านแอปพลิเคชัน

Concerning State Measures to Control Occupational Choice:

Case Study on Occupation Regarding Providing Public Transport Service Via Application

¹อมรลักษณ์ พิมพิวิชัย (Amornluk Pimwichai)

²วริยา ล้ำเลิศ (Wariya Lamler)

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (National Institute of Development Administration)

Email: mod.iami22@gmail.com

Received February 2, 2019; Revised February 15, 2019; Accepted June 15, 2019

Abstract

Since there is no specific regimes to regulate the public transportation services through applications. Thus, this article is focusing on these objectives as follows: (1) to study duties of state and rights and liberties of individuals concerning choosing occupation controlled by the state (2) to study the measurement and problem solving between services through application and currently service methods (3) to study present state measures regarding public transport service operation (4) to compare Thais laws and regulations with other countries respecting rights and liberties of citizen to provide public transport services through application (5) to analyze problems related to the exercise of people's rights and freedoms to choose their occupations and (6) to propose measurements and solutions for problems regarding e-hailing business. Furthermore, according to (4) this documentary research demonstrated that Thailand should compare its laws and regulations with other countries to enact suitable legal measurements for e-hailing business. (5) Thailand should initiate specific secondary laws which could be amended to be up-to-date based on technological change. Lastly, as stated in (3) and (6), legal definition of e-hailing business should be prescribed in Vehicle Act, B.E. 2522 to conduce suitable management for private car hiring service business via application.

Keywords: specific regimes public, occupations, transportation services, applications

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาเรื่องดังกล่าวจึงจำเป็นต้อง (1) ศึกษาหน้าที่ของรัฐ และสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการประกอบอาชีพภายใต้กรอบรัฐซึ่งมีหน้าที่ต้องควบคุมการใช้สิทธิและเสรีภาพ (2) ศึกษามาตรการในการแก้ปัญหาการให้บริการผ่านแอปพลิเคชัน และการให้บริการรถสาธารณะในปัจจุบัน (3) ศึกษามาตรการของรัฐในปัจจุบันที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุมผู้ประกอบการรถสาธารณะ (4) ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายไทยและต่างประเทศในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการให้บริการรถสาธารณะผ่านแอปพลิเคชัน (5) วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการประกอบอาชีพ และ (6) เสนอมาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาการให้บริการผ่านแอปพลิเคชัน การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธี Document Research ผลการวิจัยพบว่าประเด็นปัญหาตาม (4) ควรนำกฎหมายของต่างประเทศที่มีมาตรการเรื่องการให้บริการรถเข้ามาเป็นต้นแบบในการให้บริการปรับปรุงกฎหมายของไทย (5) ควรให้มีการออกกฎระเบียบเกี่ยวกับการให้บริการรถโดยสารสาธารณะพิเศษในกฎหมายลำดับรองเพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่ขัดกับสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพของประชาชน (3) และ (6) สรุปได้ว่าควรกำหนดบทนิยามเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ให้ครอบคลุมถึงการให้บริการรถเช่าที่ใช้การเรียกใช้บริการผ่านแอปพลิเคชันด้วย ดังนั้น รัฐจึงหน้าที่ในการรับรองและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในการประกอบอาชีพดังกล่าว นอกจากนี้รัฐควรมีหน้าที่คุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ใช้บริการ และปรับปรุงกฎหมายเรื่องดังกล่าวให้ทันต่อเทคโนโลยี และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ

คำสำคัญ: การจำกัดเสรีภาพ, การประกอบอาชีพ, รถโดยสารสาธารณะ, แอปพลิเคชัน

บทนำ

ปัจจุบันเป็นยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าเทคโนโลยีเหล่านี้เข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมากในชีวิตประจำวันของมนุษย์ อำนาจความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่ผู้ใช้เทคโนโลยี ดังนั้น ในปัจจุบันจึงมีการให้บริการรถเช่า หรือการนำรถส่วนบุคคลออกให้บริการผ่านการเรียกใช้บริการผ่านแอปพลิเคชันเพื่อความสะดวกสบายและตรงตามความต้องการของประชาชน มีราคาที่เป็นธรรม ทำให้เกิดทางเลือกในการเลือกใช้บริการประชาชน และประชาชนผู้ใช้บริการ หรือผู้บริโภคมีอำนาจการต่อรองในการเลือกที่จะได้รับการบริการจากผู้ให้บริการได้ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียกใช้บริการรถสาธารณะจากแอปพลิเคชันเป็นการให้บริการที่กฎหมายมิได้มีบทบัญญัติรับรองอย่างถูกต้อง ซึ่งปัญหาดังกล่าว นางเอมี กุลโรจน์ปัญญา ผู้อำนวยการสื่อสารองค์กรและนโยบายเอเชียแปซิฟิก Uber ได้แถลงถึงการกับการหาข้อเท็จจริงคมนาคม ครั้งแรกเมื่อเดือนมีนาคม 2560 และอีกครั้งในเดือนกันยายน 2560 (Thai Publica, 2017) รวมถึงเว็บไซต์ droidsans.com ได้เสนอความเห็นต่อรูปแบบแอปพลิเคชัน ของ Easy Taxi, Grab Taxi และ Uber ไว้ในบทความชื่อ “เปรียบเทียบ 3 แอปเรียกแท็กซี่ Easy Taxi, Grab Taxi และ Uber” ว่าผู้ให้บริการแต่ละรายมีปัญหาในการจัดทำแอปพลิเคชันการให้บริการ การจัดการบริการตามพื้นที่และช่วงเวลา ซึ่งปัญหาดังกล่าวเห็นได้ว่ามีสาเหตุมาจากการที่ไม่มีกฎหมายรับรองรูปแบบการบริการสาธารณะดังกล่าวอย่างถูกต้อง (Droidsans Team, 2014) หากแต่ทั้งนี้การประกอบอาชีพดังกล่าวมิได้เป็นการฝ่าฝืนต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้น หลักนิติรัฐและหลักความเสมอภาคของมนุษย์ คือหลักการพื้นฐานของกฎหมายที่ต้องนำมาศึกษา เนื่องจากสิ่งใดก็ตามต้องอยู่ภายใต้หลักความชอบของกฎหมายและความเสมอภาคในการที่มนุษย์ควรได้รับอย่างเท่าเทียมกันในการประกอบอาชีพ สิ่งของรัฐต้องตระหนักในการพิจารณาความต้องการของประชาชนในการเรียกใช้บริการผ่านแอปพลิเคชัน คือในช่วงเวลาที่ไม่ปลอดภัย หรือรถที่ให้บริการตามปกติดั้งเดิมนั้นต้องใช้เวลาในการเดินทางออกมาเรียกใช้บริการเสีย

ต่อความปลอดภัยของประชาชน เทคโนโลยีจึงเป็นทางออกที่ทำให้ผู้บริโภคเกิดทางเลือก รวมทั้งเป็นการสร้างงานสร้างอาชีพตามหลักความเสมอภาคในการดำรงตนในรัฐอีกประการหนึ่งด้วย เนื่องจากเป็นหน้าที่ที่รัฐต้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน แต่ปัจจุบันพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับเสรีภาพในการประกอบอาชีพ ที่รัฐมีการจำกัดสิทธิเสรีภาพประชาชนในการประกอบอาชีพที่ต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย แต่ในสภาพสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเติบโตอย่างรวดเร็ว ก้าวกระโดด ทำให้ความต้องการบางประเภท รัฐไม่สามารถตอบสนองความต้องการบางประเภทของประชาชนได้ และทั้งนี้รัฐมีหน้าที่ที่จะต้องดูแลความปลอดภัยของประชาชนในการใช้บริการรถโดยสารผ่านแอปพลิเคชันนี้ รัฐจึงควรเข้ามามีบทบาทในการคุ้มครองการให้บริการรถโดยสารสาธารณะอันเป็นหน้าที่โดยตรงของรัฐ แต่ด้วยสภาพปัญหาด้านข้อกฎหมายและสภาพสังคมที่รัฐไม่ได้เข้ามาควบคุมหรือดำเนินการอย่างใด ๆ จึงทำให้ทั้งนี้ของการประกอบอาชีพและการควบคุมดูแลไม่สอดคล้องกัน จึงต้องนำสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นมาวิเคราะห์แก้ไขตามบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี หน้าที่ของรัฐ และสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการประกอบอาชีพภายใต้กรอบรัฐซึ่งมีหน้าที่ต้องควบคุมการใช้สิทธิและเสรีภาพ
2. เพื่อศึกษามาตรการในการแก้ปัญหาระหว่างการให้บริการผ่านแอปพลิเคชันและการให้บริการรถสาธารณะในปัจจุบัน
3. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการประกอบอาชีพ
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายไทยและต่างประเทศในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการให้บริการรถสาธารณะผ่านแอปพลิเคชัน
5. เพื่อศึกษามาตรการของรัฐในปัจจุบันที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุมผู้ประกอบการรถสาธารณะ
6. เพื่อเสนอแนะมาตรการของรัฐที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาการให้บริการผ่านแอปพลิเคชัน

บททวนวรรณกรรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้รับรองเสรีภาพในการประกอบอาชีพ แต่เนื่องด้วยสภาพสังคมในปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลง มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ และแม้กฎหมายไทยจะมีการรับรองเสรีภาพว่าประชาชนสามารถประกอบอาชีพได้อย่างเสรี แต่ในความจริงแล้วประชาชนกลับเผชิญปัญหาจากการเรียกใช้บริการรถโดยสารสาธารณะผ่านแอปพลิเคชัน ซึ่งประชาชนไม่สามารถที่จะจัดตั้ง หรือประกอบอาชีพรถโดยสารสาธารณะผ่านแอปพลิเคชันนี้ได้ ตามหลักการรับรองเสรีภาพในการประกอบอาชีพ เนื่องจากไม่มีกฎหมายที่ให้การรับรองการประกอบอาชีพได้ ซึ่งขัดกับหลักการตามแนวทางตามรัฐธรรมนูญที่ให้การรับรองเสรีภาพในการประกอบอาชีพไว้ ทั้งยังขัดกับหลักสากลซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปของต่างประเทศตามปฏิญญาสากล หลักสิทธิมนุษยชน และปฏิญญาอาเซียนได้รับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการที่จะมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพหรือการดำรงตนในการประกอบอาชีพ ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวเป็นการรับรองเสรีภาพของประชาชนให้เกิดความเท่าเทียมกันเป็นการแข่งขันอย่างเสรี ไม่เป็นการกีดกันทางการค้า อันเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เว้นแต่จะมีกฎหมายที่เป็นการควบคุมการค้าหรือการประกอบอาชีพ ดังนั้น การที่รัฐไม่สามารถกำหนดทิศทางหรือแนวทางได้โดยอ้างบทบัญญัติของกฎหมายที่เพียงแต่เป็นการหยิบยกหลักของการให้บริการการบรรทุกทุกคนโดยสารที่ต้องมีการรวมกลุ่มหรือต้องจ่ายค่าสัมปทานที่มาก

เกินไป จึงเป็นการกีดกันทางการค้าที่จำกัดวิธีการอันขัดกับหลักความเสมอภาค ทั้งนี้ ต้องพิจารณาจากหลักความเสมอภาคหรือที่เรียกอีกอย่างว่าหลักการไม่ถูกเลือกปฏิบัติ ความเสมอภาค ถือเป็นหลักการพื้นฐานของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่แสดงถึงความเท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา หรือถิ่นเกิด หากเป็นบุคคลที่อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญย่อมต้องได้รับรองการคุ้มครองรับรองเสรีภาพแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องได้แก่

1. ความหมายของรัฐ

รัฐ ในภาษาฝรั่งเศส ใช้คำว่า “Etat” ส่วนที่ภาษาอังกฤษ ใช้คำว่า “State” โดยความหมายของทั้งสองคำได้แสดงถึงบทบาท ไม่ว่าจะเป็นในทางการเมืองหรือสัญลักษณ์แห่งความถูกต้อง รัฐจึงเปรียบเสมือนเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือระหว่างระบบการเมือง (le system Politique) และระบบกฎหมาย (le systems juridique) ในความหมายของอาณาจักรแห่งพระราชา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการก่อประชาคมของมนุษย์อันเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและผู้อยู่ภายใต้การปกครอง ซึ่งต้องปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำสั่งบังคับดังกล่าว (Charemrthanawat, 2012)

เมื่อมนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นสังคมและอยู่ภายใต้การปกครอง โดยยินยอมอยู่ร่วมกันในสังคมเดียวกัน จึงต้องยินยอมเสียประโยชน์ส่วนตน มีหน้าที่เพิ่มขึ้น และยอมอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ ระเบียบของสังคม เพื่อให้สังคมอยู่ได้อย่างสงบสุข รัฐ มีหน้าที่ต้องตอบสนองความต้องการของคนในสังคม คือภาระหน้าที่ของรัฐ (Uwanno, 2017)

สิทธิและเสรีภาพ

สิทธิเสรีภาพตามทฤษฎีกฎหมายบ้านเมือง (la notion des libertés publiques) หมายถึง สิทธิเสรีภาพของประชาชน (Individu) ที่รัฐได้ให้การรับรองและคุ้มครอง สิทธิ คือ “อำนาจที่กฎหมายให้แก่บุคคลในอันที่จะมีเจตจำนง (Willenmacht)” และมองจากวัตถุประสงค์ของสิทธิ คือ “ประโยชน์ที่กฎหมายคุ้มครองให้” อันเป็นแนวความคิดของ Jhering ย่อมผูกพันตนเองซึ่งเป็นการผูกพันตนต่ออำนาจสาธารณะ (ÖffentlicheGewalt) เพื่อประโยชน์ของเอกชน สิทธิตามกฎหมายมหาชนเป็นสิทธิของราษฎรที่มีต่อรัฐและอำนาจสาธารณะอื่น ๆ (Sang-Uthai, 2002)

“สิทธิ” ตามรัฐธรรมนูญเป็นสิทธิตามกฎหมายมหาชน หมายถึงอำนาจตามรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายสูงสุดที่ได้ให้การรับรองการกระทำของปัจเจกชนในอันที่จะทำการใดไม่ทำการใด ส่วนเสรีภาพ (Liberty) ได้แก่ ภาวะของมนุษย์ที่ไม่อาจอยู่ภายใต้การครอบงำของผู้อื่นหรือภาวะที่ปราศจากการถูกหน่วงเหนี่ยวขัดขวางบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งย่อมมีเสรีภาพจากที่เขาไม่ถูกบังคับในสิ่งที่เขาไม่ประสงค์จะกระทำหรือไม่ถูกหน่วงเหนี่ยวขัดขวางไม่ให้กระทำในสิ่งที่เขาประสงค์จะกระทำโดยสรุป จึงเป็นอำนาจที่บุคคลมีอยู่เหนือตนเองเสรีภาพ (Wisarutpit, 1995)

หลักความได้สัดส่วน คือหลักหนึ่งในหลักความเท่าเทียมกันใช้ซึ่งน้ำหนักการใช้ดุลพินิจและการประเมินความเหมาะสมของการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เป็นกันจำกัดกรอบของประชาชนมากเกินไปและเป็นการควบคุมการใช้อำนาจของรัฐที่ประกันความเป็นธรรมและไม่ให้กระทบประชาชนเกินส่วน (Ratanasakaowong, 1997)

หลักทฤษฎีที่นำมาพิจารณาคือเรื่องปัญหาการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพพบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การกระทำอย่างใดก็ตามแม้ว่าจะพิจารณาจากหลักการให้อำนาจก็ตามข้างต้น หากมีการพิจารณาถึงการจำกัดเสรีภาพ เพื่อไม่เป็นการใช้เสรีภาพที่กระทบกับปัจเจกชนจนเกินส่วน โดยพิจารณาการจำกัดเสรีภาพตามทฤษฎีที่ได้กล่าวมาและประโยชน์สาธารณะในด้านอื่น ๆ ประกอบ

ประโยชน์สาธารณะ ต้องพิจารณาการได้รับประโยชน์ของประชาชนหรือที่เรียกว่าประโยชน์มหาชนประชาชนได้รับประโยชน์หรือไม่แม้ว่าจะขัดกับประโยชน์ของเอกชนก็ตาม ซึ่งโดยการพิจารณานั้นต้องพิจารณาว่าเอกชนหรือประชาชนโดยรวมได้รับประโยชน์จากการการจำกัดหรือควบคุมหรือไม่ ดังต่อไปนี้

1) ทฤษฎีประโยชน์สาธารณะ (Public Interest Theory) หมายความว่าความอยู่ดีกินดี โดยรวม Common Wellbeing or General Welfare สำหรับการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการกำกับดูแลหมายความว่าความการแทรกแซงของรัฐในกิจกรรมทางเศรษฐกิจจะต้องตอบสนองหรือสอดคล้องกับความต้องการของสาธารณชนได้

2) ทฤษฎีทางเลือกของสาธารณะ (Public Choice Theory) ใช้ในการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์เพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมืองของรัฐ โดยทฤษฎีนี้มีมุมมองที่ว่า กลุ่มผลประโยชน์จะเป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการกำกับดูแลกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐ การผลักดันของกลุ่มผลประโยชน์อาจผลักดันฝ่ายนิติบัญญัติให้แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับความต้องการของตนหรือผลักดันหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจกำกับดูแลให้เสนอหรือแก้ไขกฎหมายต่อฝ่ายนิติบัญญัติหรือออกระเบียบกฎเกณฑ์การกำกับดูแลให้สอดคล้องกับความต้องการ (Wisarutpit, 2017)

การกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามในการประกอบอาชีพสาธารณะ ที่ต้องกำหนดเรื่องอายุและหลักความสามารถ กล่าวคือ มีวุฒิภาวะหรือความรับผิดชอบเพียงพอที่จะรับผิดชอบอีกหลายชีวิต โดยการเข้ามาควบคุมนี้ควรอย่างยิ่งที่นอกจากจะทดสอบความสามารถในการขับขี่แล้ว ยังต้องควบคู่ไปกับการตรวจโรคที่จะเป็นอันตรายต่อการขับขี่ยานพาหนะ เช่น โรคลมชัก โรคลมบ้าหมู เป็นต้น นอกจากการตรวจสภาพร่างกายแล้วนั้น สภาพจิตใจเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ไม่ใช่ในประเทศไทย ทำให้เกิดเหตุหลายต่อครั้งที่ผู้ขับขี่รถโดยสารสาธารณะก่อเหตุบนท้องถนน ทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว โดยขาดการควบคุมอารมณ์ในภาวะแวดล้อมที่บีบบังคับหรือมีสิ่งเร้าได้ ดังนั้น เรื่องสภาพจิตใจเป็นเรื่องสำคัญที่ไม่ควรมองข้ามและโดยเฉพาะการขับขี่รถโดยสารสาธารณะแล้วนั้น ควรอย่างยิ่งที่ต้องมีการทดสอบสภาพจิตใจก่อนรับใบอนุญาต เป็นหลักการต้องพิจารณาโดยมีหลักประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก ประกอบกับหลักเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่รัฐสามารถเข้าไปควบคุมดูแล โดยนัยยะของการกำกับดูแลย่อมหมายถึงการจำกัดสิทธิเสรีภาพบางประการ เพราะมีเงื่อนไขที่รัฐกำหนด หรือการห้ามมิให้กระทำการนั้นต้องมีเงื่อนไขชัดเจนและไม่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลในสาระสำคัญอย่างเดียวกัน อันเป็นการขัดกับหลักกฎหมายเรื่องความเท่าเทียมกันที่มนุษย์ต้องไม่ถูกเลือกปฏิบัติ

รัฐจึงต้องมีบทบาทอย่างยิ่งที่จะเข้ามาควบคุมการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการจัดทำ ทั้งด้านวิชาชีพและด้านความปลอดภัย โดยมีกลไกของการออกกฎ ระเบียบ หรือกรอบมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะในแต่ละเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำบริการสาธารณะนั้นรัฐจะเป็นผู้จัดทำเองหรือมอบหมายให้เอกชนเข้ามาจัดทำแทน ดังนั้น เพื่อควบคุมของการจัดทำบริการสาธารณะให้เกิดประสิทธิภาพ กลไกการกำหนดกรอบหรือการออกกฎหมาย ติดตามผล การเฝ้าระวัง การคุ้มครองประชาชน และบทลงโทษกรณีเกิดความเสียหาย จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่รัฐต้องใช้มาตรการควบคุมอย่างเคร่งครัด (Uwanno, 2017)

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้เลือกระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ Document Research โดยใช้การศึกษาข้อมูลทางเอกสาร บทความทางวิชาการทั้งของไทยและต่างประเทศ และตำรากฎหมายต่างประเทศ เพื่อใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความทางวิชาการของไทยและต่างประเทศเป็นเครื่องมือหลักที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีประเด็นที่จะใช้ในการศึกษาเรื่องของสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เจริญเติบโต เพื่อทราบปัญหา อุปสรรค และผลกระทบต่าง ๆ

การวิเคราะห์ผล ใช้การนำผลการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพที่มีเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้มีเอกสารเป็นหลัก โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศที่ได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงตามบริบทของสังคม แล้วจึงนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า พร้อมทั้งสรุปผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ผลการวิจัย

1. ด้านความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี หน้าที่ของรัฐ และสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการประกอบอาชีพ ภายใต้กรอบรัฐมีหน้าที่ต้องควบคุมการใช้สิทธิและเสรีภาพ เมื่อได้ศึกษาความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี หน้าที่ของรัฐ และสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการประกอบอาชีพ พบว่าประชาชนมีสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะสามารถประกอบอาชีพ เพื่อดำรงชีวิตอยู่บนพื้นฐานของหลักความเสมอภาคและไม่ถูกเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมด้วยเหตุอย่างเดียวกัน อันเป็นหลักการที่ได้รับการยอมรับในหลักสากล สอดคล้องกับสิทธิพื้นฐานที่ได้รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในเรื่องเสรีภาพในการประกอบอาชีพ ดังนั้น การให้บริการโดยสาธารณะผ่านแอปพลิเคชันรูปแบบนี้ จึงตั้งอยู่บนพื้นฐานเสรีภาพในการประกอบอาชีพที่ควรได้รับการรับรองตามกฎหมาย ดังเช่น ประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย และออสเตรเลีย และเมื่อพิจารณาถึงหลักการต่อมาในเรื่องประโยชน์สาธารณะ ทฤษฎีประโยชน์ทางเลือก ในการให้บริการโดยสาธารณะผ่านแอปพลิเคชันนี้ ย่อมเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะที่เปิดกว้าง การให้โอกาสทั้งผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการที่สามารถเลือกใช้บริการตามที่ตนสะดวกได้ เมื่อซึ่งนำหน้าระหว่างประโยชน์สาธารณะกับประโยชน์ของปัจเจกชนแล้วนั้น ประชาชนได้ประโยชน์จากการให้บริการในลักษณะนี้มากกว่าการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพ เพียงเพราะการคัดค้านจากกลุ่มผู้ประกอบการเดิม

2. ด้านมาตรการในการแก้ปัญหาการให้บริการผ่านแอปพลิเคชันและการให้บริการสาธารณะในปัจจุบัน รัฐต้องดำเนินการแก้ปัญหาให้เกิดความสมดุล เพื่อระงับปัญหาและความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการเดิมและผู้ประกอบการใหม่ โดยแนวทางที่รัฐควรนำมาศึกษาคือแนวทางของประเทศออสเตรเลีย ที่มีการตั้งกองทุนเพื่อจ่ายค่าชดเชยให้กับผู้ประกอบการดั้งเดิมและการจ่ายค่าชดเชยสำหรับผู้มีใบอนุญาตเดิมเพื่อชดเชยรายได้ที่เสียไป แต่สิ่งที่เป็นผลจากการจัดการในรูปแบบนี้คือการส่งเสริมอาชีพในรูปแบบใหม่ที่กำลังจะเกิดขึ้น กระตุ้นภาคเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญก้าวหน้า เปิดรับนักท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายและช่องทางในการบริการที่เพิ่มมากขึ้น

3. ด้านมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุมผู้ประกอบการบริการสาธารณะ เมื่อเปรียบเทียบกฎหมายไทยและต่างประเทศในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการให้บริการสาธารณะผ่านแอปพลิเคชัน โดยมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาการให้บริการผ่านแอปพลิเคชัน ดังนี้

มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการประกอบอาชีพพลโดยสาธารณะผ่านแอปพลิเคชัน โดยที่ปัจจุบันมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการประกอบอาชีพยังไม่มีกฎหมายสำหรับรับรองเป็นการเฉพาะจึงควรกำหนดมาตรการทางกฎหมายให้สอดคล้องกับสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 พร้อมทั้งแก้ไขพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนิยามประเภทของรถยนต์ และใบอนุญาตขับขี่ ในมาตราที่ 4, 21(1) และมาตรา 43 โดยรายละเอียดให้เพิ่มนิยามรถบริการร่วมเดินทาง ให้ขยายประเภทการใช้รถที่กว้างและยืดหยุ่นขึ้น และให้ใบอนุญาตใช้ใบอนุญาตขับขี่แบบธรรมดาได้ภายใต้เงื่อนไขของบริบทใหม่ ๆ เพราะรัฐควรมีมาตรการในการควบคุมการให้เสรีภาพในการประกอบอาชีพ เพื่อดูแลความปลอดภัยของประชาชน เสนอแนวทางการหารือกับรัฐบาลต่าง ๆ จะแบ่งเป็น 3 รูปแบบ คือ 1. ปกป้องอย่างออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เริ่มให้มีการตรวจสอบผลการให้บริการในแง่มุมต่าง ๆ 2. พัฒนาอย่างสิงคโปร์และ

มาเลเซียที่ปฏิเสธการควบคุมหรือจำกัดต่าง ๆ และเน้นให้บริการไปตามกลไกตลาด และ 3. บังคับใช้อย่างเวียดนามที่ออกกฎหมายชั่วคราวมาดูแลโดยเฉพาะ อีกทั้งกฎหมายที่ประเทศไทยใช้ในปัจจุบันเป็นกฎหมายที่ใช้มา 40 ปี โดยไม่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัยตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งน่าจะมีการประเมินประสิทธิผลทางออกร่วมกัน มีตัวอย่างที่ทำได้ในประเด็นต่าง ๆ ไม่มีเหตุผลที่ไทยจะทำได้ ปัจจุบันมีวิสัยทัศน์ระดับชาติชัดเจนมาเรื่องของวิธิตัดความขัดแย้งระหว่างระบบเก่าและระบบใหม่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นปกติตลอดเวลาในประวัติศาสตร์ ถือเป็นการทำงานคนที่อยู่ในระบบสัมปทานเดิม ให้เข้ามาสู่ระบบใหม่ซึ่งต้องมีการแข่งขันและปรับตัว ผลที่ได้คือความไม่พอใจทั้งจากฝั่งที่ควบคุมเพราะเสียรายได้จากสัมปทานและฝั่งผู้ให้บริการเดิม การเกิดขึ้นของบริการผ่านแอปพลิเคชันนี้ ย่อมแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดและทางตันของธุรกิจแบบเดิม และเป็นสัญญาณอย่างชัดเจนว่า โลกที่ไม่อิงกลไกตลาดกำลังจะหมดสิ้นไป การผูกขาดเหล่านี้กำลังถูกทำลายด้วยพลังของเทคโนโลยีที่เติบโตขึ้นเรื่อย ๆ ผู้บริโภคหรือประชาชนมีทางเลือกมากขึ้นที่จะเลือกการบริการที่เหมาะสมกับการใช้งานของตนเอง

4. ด้านการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการประกอบอาชีพการให้บริการสาธารณะผ่าน แอปพลิเคชัน การให้บริการโดยสาธารณะผ่านแอปพลิเคชันนี้ ไม่ได้รับการรับรองอย่างถูกกฎหมาย หากพิจารณาถึงการศึกษาข้อมูลและทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักประโยชน์สาธารณะ ที่มีหลักการเรื่องการมองในภาพรวมของประโยชน์ของมหาชนเป็นเหนือประโยชน์ของเอกชนหรือกระทบกับเอกชนให้น้อยที่สุดแล้วนั้น ในเรื่องการนำทฤษฎีประโยชน์สาธารณะมาประกอบการออกกฎหมายเพื่อควบคุมการประกอบอาชีพการให้บริการโดยสาธารณะผ่านแอปพลิเคชัน เห็นว่าเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนส่วนมากเป็นหลักทั้งในด้านของประโยชน์ผู้ให้บริการและผู้รับบริการเองที่ได้รับประโยชน์จากการให้บริการเช่นนี้ ทฤษฎีสิทธิและเสรีภาพที่ประชาชนควรได้รับการรับรองเสรีภาพในการประกอบอาชีพอันอยู่ภายใต้หลักการรับรองสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนเพื่อการดำรงชีวิต ทฤษฎีท้ายสุดที่นำมาเพื่อพิจารณาคือ หลักความเสมอภาคของมนุษย์หรือการไม่ถูกเลือกปฏิบัติโดยมีเงื่อนไขหรือสาระสำคัญอย่างเดียวกัน เนื่องจากสิ่งใดก็ตามต้องอยู่ภายใต้หลักความชอบของกฎหมายและความเสมอภาคในการที่มนุษย์ควรได้รับอย่างเท่าเทียมกันในการเลือกประกอบอาชีพดังเช่น เห็นว่าการให้บริการในรูปแบบเดียวกันนี้มีแอปพลิเคชันบางแอปพลิเคชันที่สามารถทำได้ ได้แก่ ออลไทยแท็กซี่ ดังนั้น ปัญหาในการจำกัดและควบคุมการประกอบอาชีพการให้บริการโดยสาธารณะผ่านแอปพลิเคชัน จึงควรแก้ไขด้วยการพิจารณาถึงเสรีภาพในการประกอบอาชีพตามรัฐธรรมนูญให้เป็นหลักคุ้มครองเสรีภาพพื้นฐานของประชาชนที่รัฐต้องให้การรับรองการประกอบอาชีพของประชาชน อันเป็นเสรีภาพที่หากจำเข้ามามีบทบาทดูแลมากกว่าการจำกัดหรือห้ามประชาชนที่ต้องการประกอบอาชีพ รัฐเองควรส่งเสริมสร้างอาชีพที่ตรงกับความต้องการของประชาชน ลดอัตราการว่างงาน ส่งเสริมเศรษฐกิจเพื่อการพัฒนาประเทศ

สรุปผล

หน้าที่ของรัฐควรส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพตามสมควร สิหน้าที่ในการเข้ามาจัดการควบคุมดูแลการประกอบอาชีพของประชาชน และบุคคลควรมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพภายใต้หลักสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาคตามรัฐธรรมนูญและเสรีภาพในการเลือกใช้บริการตามความต้องการของตนได้ การจำกัดสิทธิเสรีภาพโดยยังไม่ได้มีการพิจารณาอย่างรอบด้านไม่ได้รับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างแท้จริงว่าตรงตามความต้องการของประชาชนหรือไม่นั้น ย่อมทำให้เกิดความขัดแย้งในสังคมและแสดงให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันในแง่ของสิทธิเสรีภาพของการประกอบอาชีพที่ถูกจำกัดโดยอำนาจรัฐ รัฐจึงต้องเข้ามามีบทบาทในการออกกฎหมายควบคุมการประกอบอาชีพกำหนดมาตรฐานในอาชีพและพิจารณาอย่างรอบด้านก่อนที่จะออกมาดำเนินการหรือมีคำสั่งอย่างใด อีกทั้งเมื่อยุค

สมัยที่เปลี่ยนไปรัฐและประชาชนควรมีการปรับตัวทั้งในด้านข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายให้เท่าทันยุคสมัย โดยยึดถือประโยชน์ในส่วนรวมหรือสาธารณะเป็นหลัก ไม่ได้เป็นไปเฉพาะแต่เพื่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือการผูกขาดในอาชีพแต่เพียงกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทางกฎหมาย

ผู้ศึกษาเห็นว่ากฎหมายของต่างประเทศทั้งประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และออสเตรเลีย มีมาตรการทางกฎหมายที่สามารถนำมาปรับเป็นรูปแบบการปรับปรุงข้อกฎหมายในไทยได้ใน

1.1 กำหนดบทนิยาม เดิมตามพระราชบัญญัติรถยนต์ ได้ออกกฎหมายตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 4 ได้มีการบัญญัติ จากเดิมให้นิยามคำว่า “รถสาธารณะ ในสองความหมาย (1) รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัดซึ่งได้แก่ รถยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนที่ใช้รับจ้างระหว่างจังหวัด โดยรับส่งคนโดยสารได้เฉพาะแต่ที่นายทะเบียนกำหนด (2) รถยนต์รับจ้าง ซึ่งได้แก่ รถรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน หรือรถยนต์สาธารณะอื่นนอกจากรถโดยสารประจำทาง”

“รถยนต์บริการ” หมายความว่า รถยนต์บรรทุกโดยสารหรือให้เช่าซึ่งบรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน ดังต่อไปนี้ (1) รถยนต์บริการธุรกิจ ซึ่งได้แก่ รถยนต์ที่ใช้บรรทุกโดยสารระหว่างท่าอากาศยาน ท่าเรือเดินทะเล สถานีขนส่งหรือสถานีรถไฟกับโรงแรมที่พักอาศัย ที่ทำการของผู้โดยสาร หรือที่ทำการของผู้บริการธุรกิจนั้น (2) รถยนต์บริการทัศนาจร ซึ่งได้แก่รถยนต์ที่ผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวใช้รับส่งคนโดยสารเพื่อการท่องเที่ยว (3) รถยนต์บริการให้เช่า ซึ่งได้แก่รถยนต์ที่จัดไว้ให้เช่าซึ่งมิใช่เป็นการเช่าเพื่อนำไปรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารหรือสิ่งของ

ดังนั้น เมื่อพิจารณาแล้วว่าการให้คำนิยามในมาตรา 4 ตามบทนิยาม “รถยนต์บริการ” (3) รถยนต์บริการให้เช่า ซึ่งได้แก่รถยนต์ที่จัดไว้ให้เช่าซึ่งมิใช่เป็นการเช่าเพื่อนำไปรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารหรือสิ่งของ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า ในความหมายของรถยนต์บริการให้เช่านี้ เป็นการนำรถออกให้เช่าเพื่อให้บริการแต่เฉพาะผู้เช่า มิใช่เพื่อการโดยสารหรือบรรทุกสิ่งของซึ่งการให้เช่ารถประเภทนี้เป็นการให้เช่ารถที่พบในสถานที่ท่องเที่ยว ผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีการเพิ่มบทบัญญัติในการนิยามเพิ่ม เป็น “(4) รถยนต์ให้บริการบรรทุกผู้โดยสารผ่านแอปพลิเคชัน ซึ่งได้แก่รถยนต์ที่ให้บริการเรียกผ่านแอปพลิเคชันเพื่อรับส่งคนโดยสาร” และออกกฎหมายเฉพาะเป็นกฎกระทรวงว่าด้วยการให้บริการรถโดยสารผ่านแอปพลิเคชัน เพื่อกำหนดเงื่อนไขการให้บริการต่อไป

1.2 ด้านการออกใบอนุญาต ผู้ที่ต้องการจะเป็นผู้ให้บริการรถเช่านี้ต้องมีใบอนุญาตขับขี่รถสาธารณะ มีการตรวจสุขภาพโดยผู้ขอรับใบอนุญาตซึ่งต้องไม่เป็นโรคที่เป็นอันตรายหรืออุปสรรคในการขับขี่ เช่น โรคลมชัก โรคลมบ้าหมู ฯลฯ รวมทั้งการทดสอบสุขภาพจิต ภาวะความบกพร่องทางจิต หรือมีสุขภาพจิตที่ไม่สามารถอดทนต่อสิ่งเร้าได้นับเป็นเรื่องสำคัญมากที่ควรมีการตรวจสอบเรื่องสุขภาพจิตอย่างจริงจังและหันมาเอาใจใส่ในการพิจารณาออกใบอนุญาต เพราะผู้ขับขี่ต้องมีภาวะจิตใจที่อดทนในการให้บริการ

1.3 เรื่องคณะกรรมการพิจารณาการออกใบอนุญาตที่อำนาจรวมถึงการยกเลิกเพิกถอนการพิจารณาเรื่องร้องเรียน ระบบการจูงรถที่มีความปลอดภัยในการให้บริการ โดยให้รถเช่าเชิงพาณิชย์มีการควบคุมจากคณะกรรมการ พร้อมทั้งหน่วยงานรัฐมีการเข้ามาควบคุมการดำเนินการของรถเช่าเชิงพาณิชย์โดยมีศูนย์รับเรื่องร้องเรียนความปลอดภัย

1.4 เรื่องความปลอดภัย

1) ในหน้าที่รัฐต้องดูแลประชาชน นำเอาระบบเทคโนโลยีติดตามตัว (GPS) รัฐมีการบังคับให้รถทุกคันที่จดทะเบียนรถเช่าเชิงพาณิชย์นี้มีการติดตั้งระบบเข้ามาใช้ในเรื่องความปลอดภัยที่ให้มีการเชื่อมต่อกับสถานีตำรวจที่สามารถทราบได้ว่ามีพิกัดอยู่ที่ใด เจ้าหน้าที่สามารถเข้าไปทำการช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที ป้องกันการฉวยโอกาสจากอาชญากรที่แฝงตัวจากธุรกิจประเภทนี้

2) สภาพรถที่ต้องมีการตรวจสอบสภาพรถเป็นไปตามระเบียบ

กฎหมายตามสิทธิภายใต้รัฐธรรมนูญ 2560 จำนวนอย่างน้อย 10,000 คน เพื่อแก้ไขพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนิยาม ประเภทของรถยนต์ และใบอนุญาตขับขี่ ในมาตราที่ 4, 21(1) และมาตรา 43 โดยรายละเอียดให้เพิ่มนิยามรถบริการร่วมเดินทาง ให้ขยายประเภทการใช้รถที่กว้างและยืดหยุ่นขึ้น และให้ใบอนุญาตใช้ใบอนุญาตขับขี่แบบธรรมดาได้ภายใต้เงื่อนไขของบริบทใหม่ ๆ กำหนดบทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดเพราะเห็นว่ามีมาตรการในปัจจุบันไม่สามารถลงโทษได้จริง ไม่เกิดความเข็ดหลาบอีกทั้งเป็นอาชีพที่ง่ายต่อการเอาเปรียบผู้ใช้บริการ ส่งผลกระทบไปจนถึงภาพลักษณ์ของประเทศ เพราะเป็นอาชีพแรกที่สร้างความประทับใจให้แก่ผู้มาท่องเที่ยว

บทลงโทษ ด้วยบทลงโทษในปัจจุบันที่ไม่สามารถแก้ปัญหาได้จริงเนื่องจากผู้ขับขี่รถให้บริการไม่เกิดความเกรงกลัวต่ออัตราโทษที่กฎหมายกำหนด การกำหนดที่ให้อัตราค่าปรับไม่เกิน....บาท ซึ่งเป็นดุลพินิจแต่มีใช้บทเด็ดขาดที่อาจทำให้ผู้ขับขี่หรือผู้ให้บริการเกิดความเกรงกลัวต่อบทลงโทษ จึงเห็นควรมีการเพิ่มโทษที่เด็ดขาดเช่นการพักใบอนุญาตเป็นเวลาเพิ่มขึ้น รวมทั้งการยกเลิกใบอนุญาตขับขี่รถและการให้เข้าอบรมการขอใบอนุญาตขับขี่ใหม่

ด้านการประกันภัย เมื่อกฎหมายให้การคุ้มครองรับรองการประกอบอาชีพโดยสาธารณะผ่านแอปพลิเคชันแล้วนั้น อาจทำให้บริษัทที่รับประกันภัยมีการทบทวนเนื้อหาของกรมการรับประกันภัยกรณีการนำเอารถเช่าส่วนบุคคลที่ผ่านการตรวจสอบสภาพความสมบูรณ์ของรถว่าสามารถนำออกให้บริการได้นั้น ซึ่งในปัจจุบันการรับประกันภัยรถยนต์ส่วนบุคคลที่นำรถยนต์ออกให้บริการนั้น การรับประกันภัยไม่ครอบคลุมไปถึงการให้บริการประเภทนี้ แต่หากกฎหมายมีการให้การรับรองการให้บริการรถเช่าแล้วนั้น บริษัทรับประกันภัยย่อมเกิดความมั่นใจในการรับประกันภัย เพราะเป็นธุรกิจที่ได้รับรองแล้ว

2. ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ

2.1 รัฐเข้ามาควบคุมการออกใบอนุญาตผู้ให้บริการ การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาตที่ต้องเคร่งครัดในเรื่องสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจที่พร้อมในการบริการ มีภาวะทางด้านจิตใจในการควบคุมอารมณ์หรือสุขภาพจิตที่พร้อมในสภาวะกดดันเพื่อความปลอดภัย

การประกอบอาชีพประเภทนี้เป็นการส่งเสริมการสร้างงาน สร้างอาชีพส่งเสริมและเตรียมรับการดำเนินการลงทุนขยายตัวมากขึ้นตอบสนองความต้องการเชิงพาณิชย์ของผู้ใช้บริการที่อาจเป็นผู้ให้บริการที่อาศัยอยู่ในประเทศหรือผู้ใช้บริการที่เป็นชาวต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทย

2.2 ส่งเสริมหรือมอบหมายให้หน่วยงานกลางหรือเอกชนที่ได้รับมอบหมายจากรัฐให้เข้ามาร่วมการฝึกอบรมหรือเป็นหน่วยงานกลางที่จะอบรมการขับขี่ การใช้เทคโนโลยี มารยาทในการขับรถ ความปลอดภัยในการขับขี่ การป้องกันหรือบรรเทาอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเบื้องต้น รวมทั้งการปฐมพยาบาลเบื้องต้นกรณีการเกิดเหตุฉุกเฉินเหล่านี้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.3 กรณีแอปพลิเคชันที่เจ้าของหรือผู้ประกอบการหลักไม่ได้มีการจดทะเบียนในประเทศไทย มีผลที่ตามมาอีกประการหนึ่งในระบบการจ่ายภาษี ดังนั้น เมื่อมีการใช้เทคโนโลยีในระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยในการ

ควบคุมแล้วนั้น รัฐสามารถเรียกดูข้อมูลการชำระเงิน หรือใช้ระบบหากมีการชำระเงินหรือการโอนเงินขั้นต่ำจำนวน ครั้งต่อเดือน ต่อปีเท่าไร บุคคลนั้นต้องมีการยื่นรายการแสดงเงินได้ ดังเช่นระบบการซื้อขายออนไลน์ที่รัฐได้กำหนด หลักเกณฑ์ออกมาก่อนหน้านี้

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากเนื้อหาของการประกอบอาชีพพลโดยสาธารณะในหลักการทั่วไปตามแล้วนั้น การจำกัดและควบคุมการประกอบอาชีพพลโดยสาธารณะผ่านแอปพลิเคชัน ผู้ศึกษาเห็นว่าหน้าที่กฎหมายเข้ามา ควบคุมการประกอบอาชีพนี้ การจำกัดอาชีพก็ต้องคำนึงถึงวิชาชีพที่ต้องอยู่ภายใต้สภาวะวิชาชีพเพื่อควบคุมมาตรฐาน ต่างจากวิชาชีพอื่น อันได้แก่ วิชาชีพ แพทย์ พยาบาล วิศวกร หนายความ เป็นต้น เพื่อเป็นหลักความปลอดภัยที่ต้อง ควบคุมมาตรฐานอาชีพเบื้องต้นให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพพื้นฐานที่ได้กล่าวไปแล้วในช่วงต้น แต่มีการให้บริการ ในลักษณะเช่นเดียวกัน คือ ออลไทยแท็กซี่ ซึ่งมีการออกระเบียบการให้บริการโดยสาธารณะแบบพิเศษ พ.ศ. 2560 เป็นการเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาทำธุรกิจในรูปแบบของการให้บริการรถส่วนบุคคล แม้ว่าจะเป็นสัญญาในลักษณะ ระหว่างเอกชนกับเอกชนก็ตาม แต่รัฐซึ่งมีภารกิจหลักในการที่จะคุ้มครองความปลอดภัยของประชาชน ได้เข้ามา กำหนดกติกาหรือเงื่อนไขเพื่อควบคุมดูแลสัญญาระหว่างเอกชนด้วยกันเอง ซึ่งกำหนดเงื่อนไขของการเป็นผู้ให้บริการ ในสาระสำคัญที่ว่า ผู้ประกอบกิจการต้องอยู่ในรูปแบบของบริษัทมหาชน หรือบริษัทจำกัดเท่านั้น เป็นรถใหม่ที่ใช้ งานไม่เกิน 20,000 กิโลเมตร ซึ่งเฉพาะแต่ในเงื่อนไขที่ว่านี้ ย่อมไม่สามารถทำให้ประชาชนคนทั่วไปสามารถ ดำเนินการได้เลย เนื่องจากขาดเงินทุนที่สามารถทำได้อย่างเช่นเจ้าของธุรกิจรายใหญ่ อันเป็นปิดกั้นเสรีภาพทางการ ค้าและการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม แม้ว่าจะได้พิจารณาถึงหลักความได้สัดส่วนแล้วก็ตามเพราะยังถือว่าประชาชนเอง สามารถมีสิทธิเลือกผู้ให้บริการที่เหมาะสมกับตนเองได้ แม้ว่าจะเป็นการควบคุมหรือจำกัดการประกอบอาชีพก็ตาม แต่หากเป็นไปในสาระสำคัญอย่างเดียวกัน การจำกัดเสรีภาพนั้นย่อมไม่เป็นไปตามหลักนิติธรรม พร้อมทั้งคำนึงถึง หลักการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องในเชิงทฤษฎี โดยการปรับกฎหมายนั้นนอกจากต้องคงไว้ซึ่งกฎหมายแล้วนั้น ต้อง พิจารณาจากข้อเท็จจริงในสภาพสังคมด้วย จึงจะเกิดความเป็นธรรมแก่ผู้อยู่ภายใต้การบังคับใช้กฎหมาย

รัฐจึงจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อให้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยที่เปลี่ยนไปตาม เทคโนโลยี โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาทั้งด้านกฎหมายและพัฒนาระบบเศรษฐกิจให้ก้าวไปข้างหน้า เพิ่ม ศักยภาพของประชาชนในการประกอบอาชีพและมาตรการที่เป็นการเพิ่มมาตรฐานการควบคุมการให้บริการรถ โดยสาธารณะผ่านแอปพลิเคชัน อีกทั้งรวมถึงการคุ้มครองความปลอดภัยของประชาชนผู้รับบริการอีกด้วย

References

- Amornjitsuwon, S. (2017). *Principles of Public Economic Law*. Bangkok: Winyuchon.
- Atthakorn, B. (1958). *Political and Public Administration Theory*. Bangkok: Thammasat University.
- Boramanan, N. (2012). *Administrative Law*. Bangkok: Winyuchon.
- Boramanan, N. (2017). *Administrative Law Administrative Law Regarding Public Service*. Bangkok: Winyuchon.
- Charemrthanawat, K. (2012). *Basic Principles of Public Law*. Bangkok: Winyuchon.
- Droidsans Team. (2014). *Compare 3 apps for calling taxis: Easy Taxi, Grab Taxi, and Uber*. Retrieved July 20, 2018, from <https://droidsans.com/compare-taxi-caller-apps-easytaxi-grabtaxi-uber/>
- Ratanasakaowong, K. (1997). *Legality, Illegality, and Law Enforcement of Administrative Acts in the Law of Germany: Compilation of Articles on the Occasion of the 84th Anniversary of Professor Dr. Prayun Kanchanadun*. Bangkok: Chulalongkorn University.

- Sang-Uthai, Y. (2002). *Introduction to the Science of Law*. Bangkok: Prakaipreuk.
- Thai Publica. (2017). *Uber awakens Thais to amend their laws and regulations for new public transportation services—the state abides by the almost 40-year-old law while it is going to promote its vision as Thailand 4.0*. Retrieved July 20, 2018, from <https://thaipublica.org/2017/09/uber-28-9-2560/>
- Uwanno, B. (2017). *Principles of Administrative Law: State*. Bangkok: Winyuchon.
- Wisarutpit, W. (1995). *Rights and Liberties in the Constitution*. Bangkok: The Thailand Research Fund.